

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 68.202/3
van 23 november 2020

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieu- en klimaatmaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020, wat betreft overgangsmaatregelen in afwachting van het nieuwe GLB’

Op 27 oktober 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieu- en klimaatmaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020, wat betreft overgangsmaatregelen in afwachting van het nieuwe GLB’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 17 november 2020. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Pierre BARRA en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 23 november 2020.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Verordening (EU) nr. 1305/2013¹ bevat een aantal algemene bepalingen met betrekking tot steun van de Europese Unie voor plattelandsontwikkeling die wordt gefinancierd uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (hierna: ELFPO). Overeenkomstig artikel 6 van de verordening treedt het ELFPO in de lidstaten op door middel van programma's voor plattelandsontwikkeling.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 'tot het verlenen van subsidies voor de uitvoering van agromilieu- en klimaatmaatregelen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020' heeft betrekking op één van de subsidiemaatregelen waarin ter uitvoering van artikel 28 van verordening (EU) nr. 1305/2013 wordt voorzien tot de bevordering van milieu- en klimaatvriendelijke landbouwpraktijken. Hierdoor kunnen de landbouwers worden gesubsidieerd voor maatregelen inzake de teelt van vlinderbloemigen, de teelt van vezelvlas en vezelhenne met verminderde bemesting, de mechanische onkruidbestrijding, de verwarringstechniek in de fruitteelt en inzake het behoud van lokale veerassen.

Om van deze subsidie te kunnen genieten dient de landbouwer overeenkomstig artikel 3, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 een verbintenis aan te gaan voor de duur van vijf opeenvolgende jaren. Dergelijke verbintenis kan worden aangegaan vanaf 1 januari 2015 (artikel 3, § 2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014).

In de nota aan de Vlaamse Regering bij het voor advies voorgelegde ontwerp wordt op het volgende gewezen:

“In het kader van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid kunnen landbouwers aanspraak maken op steun voor het uitvoeren van agromilieu- en klimaatmaatregelen. Daarvoor moet men zich er toe verbinden om een maatregel gedurende 5 jaar toe te passen. De huidige GLB-programmaperiode loopt af eind 2020, de nieuwe periode zal starten begin 2023. Dit impliceert dat 2021 en 2022 overgangsjaren zijn tussen de beide programmaperiodes. Tijdens deze overgangperiode voorziet de Europese Wetgever in de mogelijkheid om aflopende verbintenissen met één jaar te verlengen.”

¹ Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 'inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad'.

Het voor advies voorgelegde besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe artikel 3, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 met een tweede lid aan te vullen met de mogelijkheid voor de landbouwer om in het laatste jaar de lopende verbintenis te verlengen met één jaar (artikel 1, 1°, van het ontwerp). Voorts wordt artikel 3, § 2, eerste lid, van hetzelfde besluit aangevuld zodat de verbintenis dient te worden aangegaan ten laatste op 31 december 2020 (artikel 1, 2°). Ten slotte wordt artikel 4, eerste lid, 1°, van hetzelfde besluit, dat voorziet in de mogelijkheid voor de landbouwer een nieuwe verbintenis aan te gaan als hij de verbintenisoppervlakte of het verbintenis aantal verhoogt met meer dan 20 %, opgeheven (artikel 2).

Naar luid van artikel 3 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op 1 november 2020.

RECHTSGROND

3. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in de artikelen 9, eerste lid, 1°, en tweede lid, en 10, § 1, eerste lid, 1° en 3°, en § 3, van het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Onder de rubriek ‘Juridisch kader’ in de aanhef van het ontwerp wordt onder meer verwezen naar een ‘overgangsverordening’.

Deze overgangsverordening is echter nog niet vastgesteld. Ze zou verordening (EU) 1305/2013 wijzigen om de huidige regels ervan met twee jaar te verlengen totdat het nieuwe GLB is overeengekomen en van kracht wordt. De definitieve aanneming van de overgangsverordening wordt eind 2020 verwacht.²

In zoverre deze overgangsverordening de aanleiding vormt voor de ontworpen bepalingen en wordt bekendgemaakt vooraleer het voor advies voorgelegde besluit wordt vastgesteld, is het aan te bevelen er op precieze wijze naar te verwijzen onder de rubriek “Juridisch kader” in de aanhef van het ontwerp.

Artikelen 1 en 4

5.1. Artikel 28, lid 5, van verordening (EU) 1305/2013 laat toe dat lidstaten voor nieuwe verbintenissen die onmiddellijk op de periode van de eerste verbintenis aansluiten, kortere periodes vaststellen.

² Zie de persmededeling van de Raad van de EU 30 juni 2020 (<https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2020/06/30/extension-of-current-cap-rules-until-the-end-of-2022-informal-deal-on-transitional-regulation/>).

In artikel 1, 1°, van het ontwerp wordt artikel 3, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2014 aangevuld met de mogelijkheid voor de landbouwer om in het laatste jaar de lopende verbintenis te verlengen met één jaar. Zoals de gemachtigde beaamde, lijkt deze aanvulling te kunnen worden ingepast in de voormelde verordeningsbepaling.

5.2. Volgens artikel 3 van het ontwerp treedt het te nemen besluit dat voordelen toekent, in werking op (lees: heeft het uitwerking met ingang van) 1 november 2020.

De nieuwe verbintenis dient te worden gesloten ten laatste op 31 december 2020 (artikel 1, 2°, van het ontwerp).

De gemachtigde die daarover om toelichting werd gevraagd, antwoordde:

“Deze landbouwers ontvangen op 12 november 2020 een e-mail of brief met meer informatie over het verlengen van hun verbintenis. Ten laatste op 31 december 2020 ontvangt de aanvrager een goedkeuring of weigering van zijn aanvraag. Na goedkeuring van de aanvraag vraagt de landbouwer de uitbetaling van de subsidie aan via de verzamelaanvraag.”

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE